

Čís. 13773.

Členové společenstva nejsou oprávněni k rekursu proti usnesení, jímž byl zapsán do rejstříku likvidátor, jehož rejstříkový soud ustanovil likvidátorem na místo likvidátora, jenž se vzdal této funkce.

(Rozh. ze dne 20. září 1934, R I 760/34.)

Proti usnesení rejstříkového soudu, jímž byl do společenstevního rejstříku zapsán jako likvidátor společenstva Václav H., jehož rejstříkový soud ustanovil likvidátorem na místo likvidátora Antonína K-a, jenž se funkce likvidátora společenstva vzdal, — podali rekurs členové společenstva. Rekursní soud rekurs zamítl. Důvody: Zápis, který je předmětem stížnosti, byl povolen k návrhu likvidátorů společenstva usnesením rejstříkového soudu ze dne 9. ledna 1933. Rekurs směřuje proti tomuto usnesení. Rekurs podali členové společenstva, jímž však usnesení to ani nebylo doručeno, nýbrž zástupci likvidátorů, navrhovatelů, kteří navrhli, by oznámení o zrušení a o likvidaci společenstva nebylo vzato rejstříkovým soudem na vědomí, a zápis podle napadeného usnesení byl dne 10. ledna 1933 vykonán a proto stěžovatelé nejsou napadeným usnesením ve svých právech dotčeni (§§ 6 a 37 první věta zák. č. 100/31 sb. z. a n.).

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu do odmítacího usnesení rekursního soudu.

Důvody:

Dovolacímu rekursu nelze přiznati oprávnění, neboť stěžovatele nelze považovati za účastníky ve smyslu § 6 zákona č. 100/1931 sb. z. a n., poněvadž tím, že byl zapsán Václav H. jako likvidátor společenstva do společenstevního rejstříku, když se likvidátor Antonín K. vzdal funkce likvidátora a rejstříkový soud ustanovil podle obdoby čl. 133 obch. zák. z důvodu účelnosti na místo něho za likvidátora Václava H-a, nebyli stěžovatelé nijak přímo dotčeni ve svých právech, neboť nejde o skutečnost, která svým významem a důsledky zasáhá přímo v jejich práva společenstevní, to tím méně, když se mohou domáhati, by valná hromada učinila nápravu. Přímou dotčen ve svých právech rozhodnutím soudu je někdo tehdy, když jeho právní postavení je po rozhodnutí tom jiné, než bylo před tím, což nelze tvrditi o stěžovatelích (srovn. Dr. V. Hora: Soudní řízení nesporné, str. 39). Nejsou-li stěžovatelé účastníky, nejsou oprávněni k rekursu podle § 37 zákona č. 100 z roku 1931.

Čís. 13774.

K právním podmínkám, v jichž prospěch je stanovena výhoda § 15 ex. ř., patří i nositelé veřejného sociálního pojištění.

Ustanovení § 15 ex. ř. se vztahuje i na exekuci zabavením a přikázáním pohledávek, jež má zemědělská nemocenská pojišťovna za určitými osobami na pojišťovacích příspěvcích.

Je-li v návrhu na povolení exekuce proti právnímu podmětu uvedenému v § 15 ex. ř. označen určitý předmět, na nějž vymáhající věřitel zamýšlí vésti exekuci, má si soud již před rozhodnutím o exekučním návrhu vyžádati prohlášení správního úřadu o přípustnosti exekuce na věc takto označenou.

(Rozh. ze dne 20. září 1934, R I 786/34.)

Soud první stolice povolil k vydobytí peněžité pohledávky proti Zemědělské okresní nemocenské pojišťovně exekuci zabavením nemocenských pokladničních prémie. Rekursní soud zrušil napadené usnesení a uložil soudu první stolice, by, doplně šetření, znovu rozhodl. Důvody: V souzeném případě jde o exekuci proti nemocenskému ústavu pojišťovacímu, tedy proti ústavu, který jest pokládán za veřejný a všeužitečný, a tu jest dbáti předpisu § 15 ex. ř., podle něhož lze vésti exekuci jen na takové části majetku, kterých může býti použito k uspokojení věřitelů bez ohrožení veřejných zájmů, jimž má ústav sloužiti (srov. rozh. Gl. U. 2111 n. ř. a Právník 740/03, která lze použiti obdobně i na nový zákon o pojištění). Prohlášení o tom vydává příslušný úřad správní a jest je připojiti k návrhu. Nestalo-li se tak, jest na prvním soudu, by postupoval z úřadu podle obdoby §§ 6, 7 min. nař. ze dne 6. května 1897, čís. 113 ř. zák. Otázku, zda bylo postihnouti obstavkou příspěvky pojišťovací i v budoucnosti splatné, či jen ty, které se staly splatnými až do povolení exekuce, bude řešiti prvému soudu.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu.

Důvody :

Jest sice pravda, že ani § 15 ex. ř., ani nařízení ze dne 6. května 1897 čís. 153 ř. z. nejmenují podobné ústavy jako zemědělské nemocenské pojišťovny (§ 25 zák. čís. 221/1924 v doslovu zák. čís. 184/1928 sb. z. a n.) výslovně mezi právními podmínkami, v jejich prospěch je výhoda § 15 ex. ř. stanovena. Vysvětlivky k vládní předloze exekučního řádu a zpráva stálého výboru mluví však všeobecně o veřejném zájmu, o majetku sloužícím veřejným funkcím, o účelech a zájmu veškerenstva, o podmínkách, jimž přísluší obstarati veřejné a všeužitečné úkoly, ať jim byly tyto úkoly zákonem svěřeny, nebo je na sebe převzaly dobrovolně. Takové ústavy nemají v plnění svých úkolů a v dosázení svých zájmů býti rušeny exekucemi pro peněžité pohledávky. Totéž platí i o nositelích veřejného sociálního pojištění, jejich zájmy jsou velmi důležité a vyšší než zájmy ústavů, jež jsou v § 2 nařízení příkladmo uvedeny. Z tohoto důvodu přísluší i dozor nad nemocenskými pojišťovnami ministerstvu sociální péče (§§ 86 a násl. zák. čís. 221/1924 v doslovu zákona čís. 184/1928 sb. z. a n.). Rekursní soud proto nepochybil, podřídív stranu povinnou ustanovení § 15 ex. ř. Že se ustanovení § 15 ex. ř. vztahuje i na navržený druh exekuce a na jmění, z něhož se vymáhající věřitelka domáhá uspokojení vymáhané pohledávky, vychází najevo z ustanovení § 4 nařízení. Byl-li v tomto případě v návrhu na povolení exekuce vyznačen určitý předmět, na nějž vymáhající věřitelka zamýšlí vésti exekuci, měl

soud možnost a též povinnost, aby si vyžádal před rozhodnutím o exekucním návrhu prohlášení správního úřadu o přípustnosti exekuce na věc takto označenou. Proto jest schváliti postup rekursního soudu, který pro tento nedostatek povolující usnesení soudu první stolice zrušil a mu nařídil, by řízení v tomto směru doplnil (sb. n. s. čís. 12.305).

Čís. 13775.

Na pojistnou sumu za pojištěné příslušenství shořelé budovy má nárok hypotekární věřitel, i když příslušenství bylo pojištěno zvláštní pojišťovací smlouvou.

(Rozh. ze dne 20. září 1934, R I 807/34.)

Pojištěné svršky byly příslušenstvím nemovitosti, jejíž majitelka dala nemovitosti i s příslušenstvím do zástavy za pohledávku záložny v H. Svršky byly pojištěny samostatnou pojišťovací smlouvou. Při požáru nemovitosti shořely většinou i svršky, načež pojišťovna složila pojistnou sumu za svršky na soudě. Rozvrhuje pojistnou sumu za svršky (příslušenství), přikázal ji s o u d p r v é s t o l i c e věřitelům, kteří nabyli k pojistné sumě exekucního zástavního práva, nárok záložny v H. zamítl v podstatě proto, že příslušenství bylo pojištěno samostatnou pojišťovací smlouvou. R e k u r s n í s o u d přikázal pojistnou sumu záložně v H. D ů v o d y: Příslušenství jest předmětem hypotekárního zástavního práva (§ 457 obč. zák.). Bylo pojištěno proti ohni a podle stanov pojišťovny nebylo povinnosti použití pojistné sumy k doplnění příslušenství. Na pojistné sumě vázne proto samo sebou zástavní právo knihovního věřitele, aniž záleží na tom, že nemovitost a příslušenství nebyly pojištěny touž pojišťovací smlouvou (Neumann: Komentář k ex. řádu 1909/1910 str. 840, 841). Bylo proto přikázati pojistnou sumu záložně v H., jejíž smluvní zástavní právo předchází exekucním zástavním právům.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolacímu rekursu.

D ů v o d y:

Rekurenti napadají jen právní názor rekursního soudu, že na pojistnou sumu za pojištěné příslušenství shořelé budovy má nárok hypotekární věřitel, ač příslušenství bylo pojištěno zvláštní smlouvou pojišťovací. Stěžovatelé mají ovšem pro sebe právníckou literaturu, která spornou otázku řeší v jejich prospěch (srovn. Klang, komentář k obč. zák. 1931 I. sv. str. 457, Ehrenzweig, system obč. práva 1923 str. 535, Klang Pfandrechtsschutz bei der Feuerversicherung von Gebäuden 1918 str. 11, a autoři tam v poznámce uvedení a dále Ehrenzweig, Rechtsordnung der Privatversicherung str. 263). Klang, po případě uvedení jím Worms a Kohler, kladou důraz na to, že právo zástavní vtělené na nemovitosti zasahuje příslušenství jen nepřímou, pojištění však přímo jako věc movitou a že pojistník pojistil jeho cenu nikoliv jako část ceny budovy, nýbrž k libovolnému použití. Ehrenzweig vychází s hlediska, že samo-